

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Directeur-Generaal Sociale Zekerheid en Integratie
De heer dr. B. ter Haar
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Betreft

Internetconsultatie Besluit breed moratorium

Onze referentie

2016-00033427/MHEEN

Den Haag

4 juli 2016

Geachte heer Ter Haar,

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de consultatie van het voorontwerp Besluit tot invoering van een afkoelingsperiode voor natuurlijke personen ter stabilisering van hun financiële situatie (hierna "Besluit breed moratorium"), in het bijzonder artikel 10 lid 2. Wij begrijpen de achterliggende maatschappelijke wens voor dit besluit vanuit de schuldhulpverleningspraktijk, en wij zouden graag aandacht willen vragen voor een aantal aspecten van dit voorontwerp.

In artikel 10 lid 2 van het Besluit wordt geregeld dat *tijdens de afkoelingsperiode een wederpartij de nakoming van zijn verbintenis tot (...) verzekering van (...) wettelijke aansprakelijkheid en motorrijtuigen alsmede tot huur of hypotheek jegens de schuldenaar niet kan opschorten wegens het door de schuldenaar niet nakomen van een verbintenis tot geldsom die is ontstaan voorafgaand aan de afkoelingsperiode*. In de toelichting op dit artikel op pagina 20 wordt aangegeven dat het hier samen met onder meer de levering van gas, water en energie in feite gaat om eerste levensbehoeften, die de schuldenaar in staat moet zijn om gedurende de afkoelingsperiode te voldoen.

Het Verbond vindt het positief dat dergelijke verzekeringen worden gezien als onderdeel uitmakend van de eerste levensbehoeften. Dit onderstreept immers de maatschappelijke waarde van dergelijke producten. Desalniettemin roept het besluit op dit punt een aantal vragen op, te weten over de reikwijdte, het doorkruisen van de bestaande systematiek WA motor / Waarborgfonds en hypotheeken.

Reikwijdte

In het besluit wordt op een aantal plaatsen gesproken over wettelijke aansprakelijkheid en motorrijtuigen. Niet duidelijk is of hier alleen bedoeld wordt op wettelijke aansprakelijkheidsverzekeringen motorrijtuigen (WAM) of zowel WAM-verzekeringen als aansprakelijkheidsverzekeringen voor particulieren (AVP's). De toelichting biedt hier geen duidelijkheid over. Wij zouden het goed vinden als de regeling op dit punt verduidelijkt wordt.

Informatie: mw. mr. drs. L.M. de Blaeij

Doorkiesnummer 0703338645 Fax 0703338510 E-mail m.de.blaeij@verzekeraars.nl

Bordewijklaan 2, 2591 XR Den Haag, Postbus 93450, 2509 AL Den Haag, Internet www.verzekeraars.nl

Doorkruisen bestaande systematiek WA Motor en Waarborgfonds

Een WA-verzekering voor een auto is in tegenstelling tot een AVP verzekering een wettelijk verplichte verzekering, gebaseerd op een systeem van vijf Europese richtlijnen, e.e.a. in verband met het grensoverschrijdend karakter van mobiliteit. Het doel van deze verzekering is het vergoeden van de schade die met een voertuig aan een ander wordt toegebracht. Op grond van de polisvoorwaarden is de verzekeringnemer verplicht premie te betalen. In de verzekeringsvoorwaarden is daarvoor een fatale termijn opgenomen. Dat betekent dat de verzekeraar zonder ingebrekestelling kan overgaan tot schorsing van de dekking. Indien de verzekerde na aanmaning door de verzekeraar de verschuldigde premie niet betaalt, kan de overeenkomst worden ontbonden.

Over deze structuur is goed nagedacht bij invoering van het nieuwe verzekeringsrecht. De overweging daarbij was dat de verzekeraar zich moet kunnen wapenen tegen wanbetalers én dat verzekeringnemers voldoende geprikkeld moeten worden tot betaling van de premie. Om te voorkomen dat slachtoffers met hun schade blijven zitten na een ongeval door onverzekerde, aansprakelijke automobilisten, worden dergelijke schades collectief door verzekeraars via het Waarborgfonds vergoed.

Met dit wetsvoorstel wordt deze structuur doorkruist. Het risico voor een schade-uitkering (indien de schuldenaar zijn premie niet betaalt) komt met dit voorstel te liggen bij een individuele verzekeringsmaatschappij in plaats van bij het Waarborgfonds gefinancierd door het collectief van verzekeringsmaatschappijen. Daarmee wordt een schade-uitkering als gevolg van dit wetsvoorstel gefinancierd door de individuele verzekeringsmaatschappij en daarmee door de verzekerden die bij die maatschappij verzekerd zijn. Het doorkruist een zorgvuldig opgezet systeem dat voor heel Europa geldt. Dat vinden wij een zeer ongewenste ontwikkeling.

Het Verbond pleit er daarom voor om bij de vormgeving van dit wetsvoorstel meer rekening te houden met de huidige wettelijke structuur. Over oplossingen om dat te realiseren gaat het Verbond graag met u in gesprek.

Hypotheken

In artikel 10 lid 2 gaat het zoals eerder aangegeven om de betaalbaarheid van de eerste levensbehoeften. Voor wat betreft eigen woningbezit gaan de financiële verplichtingen die gepaard gaan met deze levensbehoefte echter verder dan alleen het voldoen van de rente en aflossing van de hypotheek. Het gedurende de afkoelingsperiode betalen van de premies voor de verpande verzekeringen en de opstalverzekering zijn echter net zo belangrijk. Voor (bank)spaarhypotheek geldt bovendien dat het niet betalen van premie of inleg direct het eindkapitaal aantast. Tevens kan het niet voldoen van premies en inleg bij fiscaal ondersteunde vermogensopbouwproducten zoals de Kapitaalverzekering Eigen Woning ervoor zorgen dat de fiscale bandbreedte overschreden wordt, waardoor het rentebestanddeel in de uitkering volledig progressief belast gaat worden in box 1.

Het niet voldoen van betalingsverplichtingen bij hypotheek waarvoor sinds 1 januari 2013 minimaal een verplichte annuïtaire aflossing geldt, kan uiteindelijk resulteren in een situatie waarbij de consument zijn renteaftrek verliest. Indien de openstaande vordering voor aanvang van de afkoelingsperiode al aanzienlijk is, kan dit er uiteindelijk in resulteren dat de zes maanden afkoelingsperiode er voor zorgen dat te weinig tijd resteert om weer op het vereiste fiscale schema uit te komen.

Bij een betaling van een hypotheeknota wordt altijd eerst de oudste openstaande vordering betaald. Dit is ook in het belang van de consument, onder meer voor het melden van

betalingsachterstanden bij het Bureau Krediet Registratie (BKR). In de consultatietekst moeten de vorderingen die zijn ontstaan voor de afkoelingsperiode worden opgeschort terwijl de vorderingen tijdens de afkoelingsperiode verplicht moeten worden voldaan. Het is nu niet mogelijk om bij een betaling niet de oudste openstaande vordering te voldoen. De wijziging hiervan doorvoeren voor alleen de groep die onder het moratorium vallen, is complex en vergt een lange implementatietijd.

Bovendien heeft het moratorium grote invloed op de bestaande, geautomatiseerde processen die gebruikt worden voor het aanmaken van achterstandsbrieven, aanmaningen en dergelijke. Betalingsregelingen moeten worden stopgezet en dit verslechtert de positie van de geldverstrekker. Bovendien zal het niet voldoen aan de overeengekomen betalingsregeling gemeld moeten worden aan het BKR.

Doordat de betalingen in de afkoelingsperiode betrekking hebben op de termijnen die tijdens deze periode verschuldigd zijn, krijgen consumenten die vlak voor aanvang van de afkoelingsperiode een kleine achterstand hebben, automatisch te maken met een 'default'. Dit gaat immers na 90 dagen in terwijl de afkoelingsperiode 180 dagen is.

Een uitgebrachte offerte voor een aankoopfinanciering is (vanaf de zomer) voor een geldverstrekker een bindend aanbod. Als na het uitbrengen van een offerte voor een nieuwe woning een afkoelingsperiode ingaat, mag de geldverstrekker haar verplichtingen niet opschorten. Dit kan resulteren in ongewenste situaties.

Overig

In de memorie van toelichting wordt op pag. 20 onder c aangegeven dat schuldeisers bij gegronde redenen *wel een verzoek bij het college [kunnen] indienen om een tussentijdse beëindigingsprocedure te starten, maar het college is niet verplicht dit te honoreren*. Dit kan problematisch zijn voor schuldeisers, nu er geen beroepsmogelijkheid bestaat.

Wij verzoeken u om een en ander bij de verdere inrichting van het besluit mee te nemen. Uiteraard zijn wij bereid om dit richting uw ministerie en het ministerie van Veiligheid & Justitie nader toe te lichten en mee te denken over concrete oplossingen.

Met vriendelijke groet,

R. Weurding